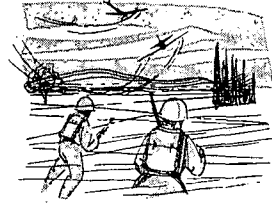

מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת?

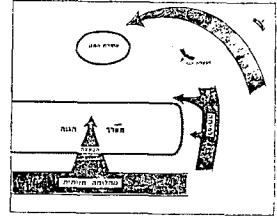
אותן המלים — מוכנן שונה לעתים. כך הוא, מזה שנים (ושמא — עשרות שנים?) ב„דורשיח“ שבין צבא-היבשה וחיל-האוויר בארה"ב — ולא רק בארה"ב בלבד. כשאוראים מדברים על „סיוע“ — אומרים ה„קרקעיים“ שוהי, למעשה, „רק המנעה“, ולא סיוע-קרוב ממש; וכך — פלוגות שונות נוספות. במציאות, לגבי גייסות — אין זה ויכוח תיאורטי, כי אם „שאלת חיים ומות“, כפשוטה. בעל המאמר „סיוע-אוויר קרוב כיצד?“ (עמ' 26) בעבר קצין ב„צבא-הצי“ האמריקני (ועליכן — „נייטרלי“ במקצת). השכיל להציג בצורה חיה ומוחשית את גישותיהם ותפיסותיהם של הצדדים השונים שבויכוח חיוני, ותכופות — מר מאוד, זה. מתן מאמר זה פותח סדרה של תרומות לבירור מושגים אלה. באחדות מהן תמצאנה אולי אף תשובות לשאלות המוצגות הפעם.

לא רבים הם הצבאות בעולם שאת נסיונם בתחום ההדרכה ואימוני-הגייסות אפשר להשוות, מבחינת תנאיהם ותפקידיהם, עם נסיונה של ישראל. לגבי צבא-מילואים מובהק כצבאנו באים בחשבון, לצורך השוואה, בראש וראשונה צבאות מיליציוניים. מצבו — ונסיונו — של „חיל-האזרחים“ האוסטרלי — ודאי שונה לא-מעט משלנו. אך בכל-זאת, ישנם בו גם קווים מקרבים לא-מבטלים; ועליכן ישנו בודאי צד-של-תועלת בנסיונו של רס"ב צ. סיני (עמ' 41) להציג לפחות את סיכום-פעולתו, ולקחיו, של גודד אחד בחיל זה — ולנתח פעולות ולקחים אלה, כפי שהם נראים בעיני איש-צה"ל. עם כל הזהירות שמגלה בעל-הסקירה בהשוואת בין תנאי-מציאות כה שונים — יתכן שניתן ללמוד מהם דבר-מה אף לגבינו; ולא רק מבחינת „כיצד כן“ — אלא תכופות גם „כיצד לא“.

יתכן כי צה"ל, בעל ה„תודעה ההתקפית“ המובהקת, היה לו במוחו מה ללמוד, וממה להתרשם, דוקא בפרק ההגנה שבתורת-הליחמה הסוביטית; ואמנם, צד זה שבה הוצג כראוי — תמציתית, אך במלוא הביסוס הנחוץ — כבר בחוברת ק"מ של „מערכות“, במאמרו של רס"ב ל. מרחב, אך, כידוע, הגנה והתקפה — הן כשני „תאומי“ סיאם, ואין להכיר כראוי את האחת מבלי להבין את השני; וביחוד כשזו ההתקפה — אותה צורת-קרב הנחשבת בדוקטרינה הסוביטית (כבוז של רוב הצבאות) למכרעת. ודוקא עתה, כשמדובר הרבה בחידושים שבאורח-ההתקפה הסוביטי, יש להכירו מיסודו, עלימנת שגם את החדש ניתן יהיה להבין במסגרת תפיסות-היסוד. המקימות גם כיום. מלאכה רבתי זו עושה רס"ב ל. מרחב בסדרת-מאמרים. הפעם מופיעים שניים: „עיקרי ההתקפה“ ו„יסודות לתכנון התקפה“.

קולו של עבד-אנינאצר מדבר בעצם גם מכל השידורים והמאמרים המשיי מיצים את „קול אדונם“, אכן, במידה שמדובר באמצעי-הבעה אלה, שבכל מדינות ערב — מתקבל הרושם, כי לפחות מבחינה זו, היחס לישראל (דהיינו, היצון להשמידה), נראה עבד-אנינאצר כמנהיגו ומביעו של העולם הערבי כולו, כפי שהנו כיום. ובהעדר מגע ישיר בינינו לעולם הערבי — חיוני הוא כי נשמע מקהלת קולותיו זו, ונעריך משמעותה. זכותו של סגן-אלוף א. ה. היא שכינס דוגמאות נאמנות, מפי „בעלי-הדבר“, ליחס זה של ציבורים ערביים או של נושאי-דברם, הציגם במסגרת מאמר — וניתחם ניתוח עניני ובהיר (עמ' 6). בשעתו, בספר (ע"י ראשנינג) שהופיע עוד בראשית שנות ה-30 בשם „היטלר מדבר“, כונסו במחרוזת כל אמרי-השפר של היטלר שכבר הביעו במפורש את כל מזימותיו ותעלוליו לקראת השנים הבאות — ורמזו לזועות שתבואנה; אך העולם, והעמים שעליהם ריחפו הסכנות, ברובם הגדול לא אבו לשמוע. סקירתו הקצרה של א. ה. מהוה אתראה חמורה לא פחות מאותו ספר (עכ"פ — לגבי העם היהודי ומדינת ישראל); והיא ראוייה לכך כי תישמע ותופץ ברבים — ותעורר לתוספת דריכות וכוננות. (התמונה — קטע מתוך קריקטורה לבנונית המתארת את דמות ישראל לפי „מיטב“ מסורת „השטיירמר“ הנאצי).

מה עיקר מכשיריו של מפקד-בכיר לשליטה ביחידתו — ולעיצוב דמותה? הפקודה-הכתובה? הרס-קול? האלחוט? או שמא דרגתו — ודרר-הארץ בפניה? התשובה: בצד דוגמתו האישית שהיא מסד ותנאי לכל השאר — המפקדים-החזוטים, הנתונים למרותו והבאים במגע בלתי-אמצעי עם אנשי מחלקותיהם, הם-הם מכשירו החשוב ביותר והנאמן ביותר לשליטה, להשפעה ולחינוך חייליו. אל"מ בראן ברשימתו (עמ' 33) עומד על משיתתו הראשונית, לדעתו, של המפקד-הבכיר: לבחור כליאות את מפקדי-החזוטים; לטפחם במתן דוגמה, בהקניית ידיעה ובהנחית דרך; לטעדם בעזר רוחני, במתן האפשרויות לפעולה, במתן סיכוי לתיקון שגיאות, ביצירת אווירה חברתית.

מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת?